

Expert kritiserar Hägglunds förslag

I DAG 11:45

Socialminister Göran Hägglund lanserar en etisk plattform som skulle kunna ge meddelarfrihet för anställda i privata vårdföretag. Förslaget sågas av yttrandefrihetsexperten Nils Funcke.

Alla vårdgivare ska ingå i ett system där kvalitet, utförarnas ekonomi och de anställdas villkor redovisas öppet. Förslaget kallas för etisk plattform och lanseras av socialminister Göran Hägglund (KD) på Svenska Dagbladets debattsida.

Socialministern bjuder in till samtal med målet att skapa en bred flerpartsöverenskommelse kring en etisk plattform för vård- och omsorgsgivare som får del av offentliga medel. Inbjudan riktar sig till bland annat fackliga organisationer.

Göran Hägglund skriver: "Plattformen kan innebära att man frivilligt ansluter sig till meddelarfriheten. Den skulle på så sätt gälla även privata vård- och omsorgsgivare med offentligt finansiering."

Förslaget sågas av Nils Funcke, tidigare sekreterare i yttrandefrihetskommittén.

– Jag tror inte alls på det. Frivilligheten har vi ju sett exempel på genom flera kollektivavtal som bland annat Kommunal har skrivit under med Carema och Capio. Där företagen frivilligt binder sig att inte efterforska om någon medarbetare pratar, säger Nils Funcke.

Sedan pekar han på att det kommer i konflikt med lojalitetsplikten mot arbetsgivaren.

– Den blir entydig när det gäller privata företag. Det innebär att den meddelarfrihet man ger i en paragraf den tar man tillbaka i en annan. Jag begriper inte hur en enskild medarbetare ska kunna förutse vad som blir följderna av om man lämnar ut vissa uppgifter.

Nils Funcke anser att meddelarfrihet bara kan regleras i grundlag och lag.

– Det är den enda som är värd att betitla meddelarfrihet. Det andra är några olika slags light-varianter som mer ställer till det än klargör för medarbetare vad som gäller.

Grundlagsskyddet gäller alla som arbetar på myndigheter och andra offentliga organ samt anställda i bolag där kommun eller landsting har det juridiska inflytandet.

– Det är straffsanktionerat, där får inte ledningen för de här bolagen efterforska eller utsätta någon för repressalier. Då kan de straffas för det. Det är bara den som är värd att kalla meddelarfrihet eller meddelarskydd. Det andra är mischmasch, en luddighet som vi ska undvika.

Han konstaterar att lojalitetskonflikten inte gäller det offentliga.

– Där kan inte arbetsgivaren vidta repressalier. Inom det privata så får arbetsgivaren vidta repressalier. I värsta fall kan det leda till avsked.

Christina Swahn

christina.swahn@ka.se

Läs mer

■ Göran Hägglunds debattartikel i Svenska Dagbladet (extern länk)

■ Kommunal: Ministerns förslag löser inte problemen

Nils Funcke.
Foto: Arild Vågen